

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5.
Kiadóhivatal: Landesmann III. és Társándl.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Égész évre 20 korona. Félévre 10 korona.
Negyedévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések díja centiméterenkint 20 fillér

Magyarország lesz.

Széchenyi gróf jóvendómdon-dása Magyarország jövőjéről már egy félszázadnál is régebben hang-zott el. Valóra azonban a béke időben még nem vált. Mert a béke-idei Magyarország nem volt az a nagy, szabad, az a független, erős gazdag Magyarország, amintre a legnagyobb magyar gondolt.

A világháború viszont világ-szerte a visszanesés és nem a termézetes, egészséges fejlődés kor-szaka volt a hadviselő népeknél.
Most, a világbéke közeledtével lehet tehát csak arról beszélni, hogy Magyarország — lesz.

Nem aproposra, nem pusztán ötletszerűen vetjük fel itt és ép most, ép ma ezt a témát. A bár-mily előre nem látott kalamitások esetleges bekövetkezése mellett is rohanvást közelgő béke hírei ugyanis a közvéleményben ország-szerte bizonyos érthetetlen és meg-foghatatlan izgatottságot keltenek.

Abból, hogy a központiak is hajlandók lennének hozzájárulni a Wilsoni 5 ik ponthoz, hogy a mi államférfiaink is elfogadják a népek önrendelkezési jogát, sokan már-már a legsötétebb jóvendő képtől hajlandók kiokoskodni. Vaj-jognak a vészvarjak és a nagy csehek 16 vármegegyés követelését máris honorárlák. Gondolatban a gyászmagyarák már rajzolatják hazánk miniatűr térképét, a mai rettenetes megcsonkításával.

Ebben a hangulatban, ebben a kishittiségben nem árt hivatkozni a legnagyobb magyar jószálló-igéjére: „Magyarország nem volt, hanem lesz!”

Igenis ezt hangsúlyozzuk ma, mikor egyes szellemi rövidnadrá-gos zug külpolitikusok hazánk szét-darabolása felett reszketnek ok-talanul.

Még nem voltunk, hanem leszünk. És a jobb levés, a szebb jövő talán soha nem álmodott kö-zelségben van.

Gondolkodjunk csak!

Magyarország eddig azért nem érthette el a maga megérdemelt históriai nagyságát, mivel mester-séges gát volt vetve fejlődése elé. Minket csak Ausztrián át ismertek eddig. Ez volt a legnagyobb bajunk. Nekünk inferioritást kellett szenvednünk gazdasági téren. Ausztria volt az erős, sokat mar-koló, mi meg a csenevész, keve-set fogó testvér.

Magyarország nemzetközi ön-állósága talán ép a mostani világ-dulás után fog felvirradni a maga teljében. Ha a jelek nem csalnak, gazdasági jobb jövőnk is most fog

felvirradni. Természetes országha-táraink, ezerévesnél öregebb al-kotmányunk predestinál minket arra, hogy Anglia, Amerika, Fran-ciaország a már meglevő, esetleg alakuló államok esetleges tulkapá-sainak ellensúlyozásául egy egész-séges Magyarországot tudjon Eur-ópa közepén.

Mindzet az antant főhatalmai-nak is érdeke mérlegelni.

Van-e hát ok feketeszeművegre? Nincs. Ha meg van, akkor ugyanoly okunk van telenni a rózsaszínű szeműveget is.

Hát csak ne legyünk rémlátók. Mert az nem csak neveltséges, han-em lelkigyöngéségre való is.

Az áruhalmozókat is szigorúan bünteti az új árdragító törvény.

Az igazságügyminiszteriumban befejezéshez közeledik az árdragítási visszaélésekről szóló törvény terve-zének készítése. A kodifikációs ü-gyosztály, október a most még érvény-benlevő törvény kardíniás hibáiban, amint értesülünk sok olyan szakasz-t konstruált, amelyek hivatva lennének az eddig büntetlenül ültözött vissza-élések megállítására.

A régi törvény tudvalevően csak azokat az embereket üldözte, akik vagy túllépték a maximális árat, vagy pedig hatósági engedély, vagy iparigazgatásnyel nélkül közvetítő ke-resek eddelennel foglalkoztak. Az utó-biakat még akkor is megbüntették, ha nem lépték túl a maximális árat, mert a törvény bennük a látszólatos kereskedelem árfehlajtóit látta. El-lenben a hajuk szála sem görbült meg azoknak a kereskedőknek, al-kalmi egyesüléseknek, vagy részvény-társaságoknak, akik nem ritkán száz-ezreket, sőt milliókat érő árukat hal-moztak fel üzletükben és raktárjuk-ban, ezeket csak akkor hozták for-galomba, amikor az árak hallatlanul magasra szöktek fel.

Mínt hogy azok, akik az árufel-halmozást büntetlenül üzhették, be-jegyzett cégek voltak, a törvény eze-ket mentesítette a büntetéstől. Az új árdragítási törvény kiterjeszkedik a bejegyzett cégek árufelhalmozá-sára is és mindazokat, akik készle-tüket nem árusítják ki is visszatart-ják, épp oly szigorúan fogja büntetni, mint a közönséges árdragítókat. Ezen-kivül az új törvény azokat, akiket árdragító visszaélés miatt megbün-tettek, megfosztja iparigazgatásnyel-től, téri a bejegyzett cégeket a cég-lajstromból is.

Amint a törvény tervezete tel-jösen elkészült, a kormány megküldi az érdekelte kereskedelmi és iparka-marának és megfogja hallgatni ezek-nek a hatóságoknak a megjegyzé-seit is.

Hogyan juthatunk maximális áron cipőhöz.

A sátoraljaújhelyi cipőhivatal a közönséghez.

A polgári célok rendelkezésére álló bőrkék felhasználásának s forga-lombáhozásának szabályozására fel-állított cipő-utalványozási hivatalok rendeltetési célja, hogy a békeállap-pottal konsolidáló gazdasági visz-onyok beálltán, a háború szülte tiszt-ségtelen áruzsorával szemben azon csekély mennyiségű bőrből, mely a polgári közönség részére utaltatik, kizárólag azok részesüljenek, még pedig maximális áron az indokolt szükséghez mérten, akiknek egyetlen egy lábbelijük sincs, vagy akiknek egy pár van, de az is javításra szorul.

Sajnos, a közönség egy része az intenciókat nem érti meg. Ráde-g, erkölcsletlen kapzsiságból, önző hiu-ságból a viszonyok által reánk pa-rancsolt kényszer helyzetben tanusi-tandó szerénységrell megfelelőkezve, még ostromolják igényeikkel a cipőhi-valt cipőjegyért, olyanok is akik egyáltalán nincsenek reá szorulva, nem tördöve a teljesen lábbeli nélküli lévő embertársaival, akiknek az esős és hideg időben lábbeli nélkül való szenvedése nemcsak egyéni, de köz-egészségügyi, nemzetgazdasági s kö-zgazdasági szempontból káros hatású.

A köz rovására ezekkel szemben való jogtalan visszaélés: hazafiatlan-ság is, bűn is, és mint ilyen, bármely formában történjen az, az ellenőrzésre utólagosan is beérkezett adatok al-pján büntetendő cselekmény, tekintet nélkül az egyén társadalmi helyzetére.

Miért is a 31863/918. és 77618/918. számú keresk. min. rendelet végrehajtása tárgyában a sátoraljaújhelyi járás főszolgabirájának 2532/918. sz. alatt már egy ízben kiadott hirdet-ményével kapcsolatban pótlólag mi-nyeltartás s szigorú alkalmazkodás végett a közönség tájékoztatására a következőket közölöm:

Amennyiben cipő és bőrányag csak csekély mennyiségben áll ren-delkezésre, a célszerű gazdálkodás s takarékosági szempontból: kész ci-pőkben elsősorban és kizárólag csak azok részesülnek, akiknek cipőjük egyáltalán nincs, míg mások momen-tán csak javításra s csak később tarthatnak lábbelire igényt, még pedig családtagok számarányának korláto-zással.

Aki kész vagy mérték szerinti cipőt kapott, egyidejűleg javításra igényt nem tarthat, mindenki legfel-jebb egy pár cipő javítását igényel-heti, kivéve a köztisztviselőket, köz-cél szolgálatában álló egyéneket, gyári alkalmazottakat, vagy olyanokat, a

kiiknek működése közérdekből lábbeli hiány miatt akadályozva nem lehet. Ezek is azonban csak egy pár javi-tásra tarthatnak igényt, az egyidejű-leg használatban levő cipőn kívül.

Kik tarthatnak igényt cipőre és bőrrre.

Cipőre és javításra, a készletek aránya szerint, igényt tarthat leg-elsősorban a legszegényebb osztály (hadí övegyek és árvák), iskolás gyerekek, köztisztviselők, gyári s üzem-alkalmazottak, akik beszerzési csoportjaik és jóléti intézményeik útján ilyenmódi ellátásban nem része-sültek (ábbeliben egy évre, javításra szolgáló bőrrben 8 hónapra a jelen hirdetménytől számítva visszamenő-leg), mely külön igazolandó, (az államvasutak forgalmi személyjete-bez tartozó egyének saját személyükre igényt 1589/918. sz. alisp. rendelet alapján egyáltalán nem tarthatnak), valamely köz-cél szolgálatában állók, mezőgazdasági munkások, cseledek.

Bőrtalványozásra igényt tarthatnak, a csekély készlet arányában a javításra-igényjogosultak kivétel nélküli, bőrből készítettő cipőre: teljes lábbeli hiányában ortopéd ci-pőre jogosultak (rövid lábúak, csonka lábbelj és hasonló esetben) fájós lá-buak, társadalmi vezető állásban lévő azon köztisztviselők s egyének, akik részére megfelelő nagyságu cipő, kész cipőkészlet hiányában, nem áll rendelkezésre; iskolás gyermekek, addig amíg részükre megfelelő nagy-ságu cipő a központ utalványozása folytán a kereskedőhöz érkezik.

(Folyt. köv.)

Nem lesz novemberre lakbéremelés.

Tőry igazságügyminiszter nyilatkozata.

A budapesti Háztalajdonosok Szövetségének megbízásából a na-pokban dr. Nagy Dezső ügyész Tőry Gusztáv igazságügyminiszterhez for-dult és tőle kért információt az igaz-ságügyminiszterium, illetve a kormá-ny állásfoglalásáról és arról, hogy a lakbérrendelet módosítása nove-mber 1-re tényleg várható-e? A igaz-ságügyminiszter a következőkben válaszolt:

— A háborus lakbérrendeleti jog az igazságügyminiszteriumban állandóan napirenden van. Az erre vonatkozó iradmalt állandóan gyűjtjük legfigyelemmel kísérjük. Szóval, semmit sem mihasznunk el, hogy minél világosabban álljanak előttünk a mostani lakbérvisszo-nyokból folyó jelenségek és élet-megnyilvánulások. Magának a lak-bérelti jognak szabályozása, illetve

megváltatása azonban nem tartozik az igazságügyminiszter hatáskörébe. Az belügyi, illetve helyesebben kifejezve általános igazgatási kérdés és a kezdeményezést természetesen a belügyminiszter hatáskörébe tartozik. Az igazságügyminiszter hivatása csupán az anyaggyűjtés és a kapott utasítás szerint való feldolgozás, illetve a rendelet előkészítése. Ilyen felszólítást pedig az új rendelet előkészítésére vagy a jelenleginek átadására eszeideig nem kaptam. Természetes, hogy amennyiben erre utasítást kapok, az eddigi tapasztalatok után a legujobb lelkiamerrettel és alaposan foglalkozom a kérdéssel.

A belügyminiszteriumban egyébként sem foglalkoztak a lakbérrendelet módosításának kérdésével, amelyet különben Wekerle miniszterelnök teljesen magának tartott fenn, a rendkívül módon felhalmozódott külpolitikai események miatt azonban eddig nem ért rá az ügygel foglalkozni. Így tehát egészen bizonyosra vehető, hogy a lakbérrendelet módosításából novemberre semmi sem lesz.

HIREK.

— **Dókus László.** A kérelhetetlen végsz halála erővel ismét egy igaz embert, nemes, szelid lelkületű jó embert ragadott ki szereteteinek, ismerőseinek és tisztelőinek hosszú sorából. **Dókus László** halt meg. A sátoraljai helyi járásban lakók — épen úgy mint rajongásig imádott gyermekei — árván maradtak, elvesztették főszoftabíró, édesapjukat, azt az embert, akinek életéért hálátel szívvvel mindannyian imádkoztak és amit halálában sokogva mindnyájan megsiratnak. **Dókus László** meghalt és vele megint egy szállt sirba azok közül, akiknek el nem múló ércnél maradandóbb emléket állít az a dobogni megszűnt szív, amely életében annyit jót, nemeset, emberit cselekedett. **Dókus László** meghalt és koporsójára mi is reá helyezük kegyeletünk, igaz tiszteletünk egyszerű szavakból fonott, de lélekből fakadt érzelmeiket tolmácsoló koszorunkat.

— **Bírószági kinevezés.** Dr. **Aposy Ernő** újvidéki törvényszéki jegyző, **Sztrapkóra** járásbíróvá lett kinevezve.

— **A jövővi termésárak.** A földmivélsügyi miniszter leiratot intézett a vármegye alispánjához, mely szerint küli, hogy a mezőgazdasági termelés biztosítása szempontjából kívánatos, hogy a gazdák a főbb mezőgazdasági terményekért a jövő évben remélhető árakról már most tájékozást nyerjenek, hogy ilyképpen a termelő már a gazdasági munka programja megállapításánál tudja, hogy a jövővel mezőgazdasági szempontjából milyen árakkal számolhat is. A miniszter a minisztertanácsról nyert felhatalmazás alapján felhívja a vármegye alispán-

ját, hogy a termelőközönség tájékoztatása végett a lehető legszélesebb körben, megfelelő módon tegyék közhírré, hogy a főbb mezőgazdasági termények és pedig a buza, rozs, kétszeres árpa, zab és tengeri ára a jövő évben sem lesz alacsonyabb az 1918. évi termésre megállapított áraknál.

— **Iparkamari segélyek a zomplénnegyei kereskedelmi ipar terménybanknál** vehetőek fel bélyeges nyugta ellenében.

— **Szaporítják az ügyvédi felmentéseket.** A magyar ügyvédségnek régi sérélmé naár, hogy az ügyvédek közül azokat, akik huzamosabb idő óta teljesítenek katonai szolgálatot, felmentésük, vagy legalább is hosszabb időre szabadságoltják. Amint illetékes helyről értesülünk a szabadságoltak akadályai tisztán technikai okból történt, amiért is a méltányosnak látszó felmentések hosszabb ideig nem nyerhetek elintézését. Egyes ügyvédi kamarák körzetében kívánságok merültek fel, hogy az ügyvédek legalább is 6 hónapi felmentéshez juszanak. A katonai szolgálat címén a maximális felmentési idő 6 hónap lesz. A felmentések gyorsítása is a technikai akadályok megszüntetésével fog bekövetkezni. Szó volt arról is, hogy az ügyvédjelölteket és helyetteseket is, akiknek felmentését a méltányosság szükségessé teszi, hasonló elbánásban kell részesíteni. De egyelőre ez ügyvédi felmentések rendszeresítése óhajtható.

— **Az ingatlanforgalom korlátozásának csökkentése.** A földmivélsügyi miniszter közleménye szerint a 3574/1915. M. E. számú kormányrendelet az a korlátozása, hogy a hadműveletek folytán elpusztult vagy megrongált közutakban az ingatlanokat elidegeníteni, 10 évet meghaladó időre bárbe vagy haszonbérbe adni, eldarabolni vagy megterhelni csak a kormányhatósági megbízott oszjárújulásával szabad, a folyó évi október hó 15-től kezdődő hatállyal csakis az alább megnevezett közutakban levő belsőutakra és az ezekkel egy telekkönyvi részletek terjed. **Zemplén vármegyében:** a) mezőlaborei járásban: Alsócsény, Boró, Csabaháza, Felsőháza, Felsőcsébény, Havaj, Homonnaolyka, Hegyzavod, Jobbos, Klenó, Kisrencs, Kispolány, Laboreff, Laborec, Mikos, Megyfa, Mezőlaborec, Mikó, Nagycsertész, Nyágó, Ötröske, Palota, Repejő, Roskó, Rokító Szukó Sztrapkóolyka, Variháza, Vidrány, Világ községekre; b) sztrapkói járásban: Borosnya, Hoosa, Kisbukóc, Köves, Nagybukóc, Pusztaháza, Sándal, Szolnok, Sztrapkó, Velkő községekre; c) szinnai járásban: Harcos, Juhászak, Nagypolány, Sziona, Újszomolnok, Újszék, Takacsány, Zsili, Zemplénorosi községekre.

— **Bükkmakkért** listet adnak. Nagy Ferenc dr. közlelmezésügyi államtitkár érdekes leiratot küldött ma a városnak. Az államtitkár elmondja leiratában, hogy az ország bükkmakk termése az idén igen nagy-nak igérkezik és fontos közgazdasági

s népjóléti érdekek fűződnek ahhoz, hogy a bükkmakk összegyűjtése és annak élelmezési, illetve takarmányozási célokra való felhasználása biztosítottassék. Ennek előmozdítása érdekében az államtitkár a közlelmezési miniszterium részéről minden beszállított métermása után két kiló listet utal ki a gyűjtőnek s e célból megfelelő mennyiségű listet bocsát meg a gyűjtés vezetésével megbízott Állat- és Takarmányforgalmi részvénytársaság rendelkezésére. A listét a vállalkozók között a Takarmányforgalmi részvénytársaság fogja szétosztani s a vállalkozók kötelesek lesznek a gyűjtőnek minden egyes métermása bükkmakk beszállítása után a két kiló listet kiszolgáltatni.

— **Árdragítás sebesült-érmekkel.** A m. kir. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala tudomást szerzett arról, hogy egyes cégek a most kiadott sebesült-érmekkel árdragítást üznek. Ez az eljárás a legleketlenebb már csak azért is, mert a sebesült-érmek kizáróan olyan katonák kapják, akik a harctérben vértüket ontották, vagy egészségüket veszítették el. Nevezett hivatal, mely a sebesült-érmeknek Magyarországon az egyed-árusítója, ezuton is közli az érdekeltekkel, hogy a sebesült-érmek maximális ára 2 korona, a szalagjéé pedig 1 korona 50 fillér. Aki ezeket az árakat túllépi, árdragítást követ el és ellene a Hadsegélyző Hivatal a törvényes eljárást megindítja.

— **Nem fűtik télen a vonatokat.** A Máv. igazgatósága értesíti az utazóközönséget, hogy a fennálló általános anyaghiányra való tekintettel, a legközelebbi téli időszakban a vonatok fűtése a legnagyobb mértékben korlátozva lesz, miért is tanácsos az utazásokat a legszükebb mértékre korlátozni s ha valamely utazás egyáltalán nem hagyható el, akkor gondoskodjék mindenki saját jól felfogott érdekében a hideg ellen megvédő bundáról, lábszáróról, stb. ról.

— **Átmenetgazdasági Részvénytársaság** alapítása Kassán. Az ország vidéki kamarái az átmenetgazdaságnak nagy feladataival szemben megfelelő előkészületeket téve a leszerelés folytán feleslegessé, illetőleg nélkülözhetetlenné vált katonai javak átvétele, szakszerű kezelése és forgalomba hozatala céljaira részvénytársaságok alapítását határozták el. Ilyen részvénytársaság alakult már Szegeden, Temesváron és Nagyváradon, most pedig a kassai kereskedelmi és iparkamara alapít kerületében hasonló intézményt. E héten tartotta a kamara ez ügyben a szükséges előtereztetéseket, melyeknek eredményeként a legközelebbi napokban kibocsátja az alapítási tervezetet és felhívást. A részvénytársaság 1 millió korona alaptőkével alakul a pántintézetek, kereskedelmi és ipari cégek és lehetőleg a gazda közönség bevonásával.

Küstenbaum iskola ma 80 éves. Helyes lett volna egy díszközgyűléssel megemlékezni az alapítóról.
Szép Andor.

Szörme-vásárlók figyelmébe!

Akinek elegáns szörmekabát vagy szörme-garnitúra szükséges van, most olcsón szerzetheti be

Szegő Sándor

áruházának újonnan rendezett szörmeosztályában, ahol az idény újdonságai szörmekben, leány- és női felütőkben már megérkeztek.



Vizsketegeget, Sömört, Rührt a leggyorsabban elmulasztja a dr. FLESH-HÉ eredeti, törvényesen védett

Skabofom-kenőcs. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsételt Fleisch-fólt kérjünk

Próbakégy . . . 4 kor.
Nagy itcsy . . . 6 kor.
Családi adag . . . 13 kor.

Sátoraljai helyi és vidéke részére fűraktár: **Kádár Gyula** gyógyszerésztárolán Sátoraljai helyben. — Vételnél: a SKABOFORM védjegyre ügyeljünk.

Eladó.

200 hl. új prima hordó, 160—180 literes, hasított fából Hegyalján eladó. Bővebbet **Rosenberg Lajosnál** Miskolcz, Telegdi-ut 10.

TÖZSDE

ügylekben és mindennemű értékpapírok vételre és eladásánál tekintettel a jelenlegi gazdasági viszonyainkra, valamint értékeinknek biztonságára szempontjából minden irányban készséggel szolgál szakszerű tanácsal és felvilágosítással a

Nazai Kereskedelmi Részvénytársaság értékpapír osztálya Budapest IV., Magyar-utca 3. szám.

Eladó.

A legenyesealsóhimályi katonai tejjgazdaság kertészetében nagymennyiségű paradicsom és zöld édespaprika van eladó.

Paradicsom ára 40 fillér kg. kint
Paprika " 7 " drb. kint.

Nagyobb vételnél az áru házhoz lesz szállítva.

Cs. és kir. katonai Tejjgazdaság Legenyesealsóhimályi.

Elfer Henrik szörmeáruháza

Kazinczy-utca 11. sz. alatt dúsan felszerelt raktárral megnyílt.

Felöltve szerkesztő: Landesmann Miksa, Szerkesztő: György Lajos.

CLUBSPÉCIALITÉ CIGARETTAPAPÍR ÉS HÜVELY MODIANO
IGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE!

